

METODSKA RAZMIŠLJANJA

Današnji početak časa predstavlja ujedno i početak nove nastavne oblasti. Prvim korakom pokušavam da uz pomoć situacije za učenje, koja će predstavljati i celokupnu nastavnu oblast, zainteresujem i motivišem učenike za predstojeće sadržaje. Upoznavanjem sa temom, koja sadrži i jedno pitanje, učenici bivaju na samom početku nastave integrisani i moraju na osnovu svojih prethodno stečenih iskustava i na osnovu svog predznanja da ponude rešenje koje će zapisati na jednu karticu. Kartice se kače na tablu tako da ih svi mogu videti. Sledeći korak sastoji se u tome da se svi pojmovi sakupljaju. Da bi smo povučenim učenicima dali mogućnost da aktivno učestvuju u nastavi posežem za metodom „runda mrmljanja“ koju smo i ranije radili u ovom razredu. Učenici razmenjuju mišljenja sa svojim kolegom za stolom, o mogućnostima pravljenja skupova od pojmova. Po završetku ovog rada sa partnerom učenici sedaju u polukrug. Sedenje u polukrugu pospešuje komunikaciju, jer je udaljenost između učenika manja i svi učenici mogu da se gledaju u oči međusobno. Pri tome moglo bi doći i do toga da kartice na tabli nisu vidljive za one koji sede u zadnjim redovima, tu nam je polukrug od pomoći, takođe on smanjuje i verovatnoću da se zadnji redovi isključe iz zbivanja i bave nečim drugim. Pošto svi sednu izlaze dva učenika napred i preuzimaju ulogu moderatora. Njihov zadatak se sastoji u tome da razvrstaju pojmove tako da to bude prihvaćeno od strane svih u razredu. Teba da saslušaju i rade na osnovu predloga iz razreda. Mislim da je ovaj proces adekvatan jer svi učenici moraju da učestvuju, dok kada bi došlo do toga da dva učenika iznesu samo svoj predlog i razvrstaju pojmove na taj način verovatno da bi ostali to prihvatili bez razmišljanja.

Na ovom mestu podstiču se učenici da struktuirano razmišljaju i proširuju svoje vidike za alternativne načine strukturiranja. Razmena mišljenja i diskusija pružaju intenzivnu mogućnost za suočavanje sa oblicima ulaganja novca. Pod određenim uslovima zapisuju se ti oblici ulaganja novca koji nisu poznati svim učenicima, ako neka pitanja nisu mogla biti razjašnjena u razgovoru sa partnerom mogu učenici u plenumu da razreše ta nerazjašnjena pitanja. Tako učenici dobijaju prvi pregled i ako je to moguće i proširenja na alternativne oblike ulaganja novca. U fazi razvrstavanja ja se držim po strani i pomažem samo kada se pojave neke poteškoće. Učenici moraju sami da dobiju rešenje koje je prihvatljivo za sve, ali za koje i celokupni razred kao i svaki pojedinac snosi odgovornost. Moraju da razmenjuju mišljenja diskutuju, da budu spremni između ostalog i na kompromise. Izrađeni skup pojmova, biće verovatno u daljem toku nastave nadopunjen, je suštinski deo za dalje časove sa kojim se učenici mogu identifikovati.

Na sledećem koraku učenicima će biti predstavljen grafikon koji oslikava ponašanje štediša u Nemačkoj u 2001 godini. S jedne strane ovaj grafikon pomaže nam da pojasnimo dimenzije novčanih uloga. Trebalo bi da navedu moguće razloge koji su odgovorni za parametre. S druge strane učenici bi trebali da uporede svoj skup sa grafikonom po potrebi i da ga nadopune i da nađu nadređene pojmove, tako da dospemo do današnje teme časa. Za slučaj da pronalaženje nadređenih pojmova predstavlja poteškoće biće unapred dati ti pojmovi i učenici samo trebaju da ih razvrstaju. Ne želim da zaobiđem ove pojmove jer ukazuju na najvažnije oblike ulaganja i strukturiraju nastavne sadržaje i pri tome doprinose preglednosti.

Skup prati čitavu nastavnu oblast i služi nam kao okvir za orijentaciju. Učenici u svako doba mogu da vide gde se nalazimo i mogu da se pripreme razmišljajući o sledećem času.

Zbog vremenskih ograničenja mora doći do ograničenja. Informišem učenike koji oblici ulaganja novca će biti tematizovani i obrazlažem svoje odluke. Smatram jako važnim upoznavanje učenika sa ciljevima nastavne oblasti na uvodnom času. Postavljam učenicima odgovarajuće pitanje, tako da oni sami počnu da razmišljaju o tome, zašto bi ovaj sadržaj mogao biti važan za

njih. Svaki učenik postavlja svoje ciljeve i mora potpuno odgovorno da radi da bi ih i ispunio. Na kraju im daje do znanja koji su moji ciljevi, ako je to moguće dolazi do ponavljanja svih pomenutih ciljeva.

Učenici moraju aktivno da učestvuju u oblikovanju procesa učenja i da sami koliko je to moguće i utvrde svoj proces učenja, tako da snose odgovornost za sopstveni rad. Svaki učenik dobija dve samolepljive tačkice. U skladu sa njihovim željama i interesovanjima mogu da daju svoje bodove oblicima ulaganja i time da ustanove prioritete. Podelom bodova može se utvrditi koje je najčešće prisutno. Ja kao nastavnica dajem sebi tu slobodu, da odlučujem kako ću se u daljem toku odnositi prema tom rezultatu. Imalo bi smisla kada bi se oblici ulaganja u kratkim crtama pomenuli na početku nastavne oblasti, međutim treba imati u vidu da učenici imaju već dovoljno prethodno stečenog znanja npr. Štedna knjižica, tako da ne postoji veliko interesovanje za to.

U toku nastavne oblasti slažu se sadržaji po tome koliko se često pojavljuju. Poslednji sadržaj je onaj koji se najviše pominje. Ovim procesom se učenicima predstavlja celokupni pregled nastavne oblasti. Interesovanja i motivacija će se verovatno povećati.